

29.04.2021

Kokousaika   Torstai 29.04.2021 klo 8:15 - 9:40

Kokouspaikka   Vallilan varikko, Hämeentie 86, 3. krs nh. Liike

Läsnä

Jäsenet

Rissanen, Laura	puheenjohtaja
Suoranta, Anu	varapuheenjohtaja
Hillman, Perttu	jäsen
Karhu, Jessica	jäsen
Loman, Stefan	jäsen
	saapui 8:30, poissa: 67 §
Luoma, Tuomo	jäsen
Sivonen, Sameli	jäsen
Stranius, Leo	jäsen
Ijäs, Petri	varajäsen

Muut

Sinnemäki, Anni	apulaispormestari
	saapui 8:22, paikalla: 68 §, poistui 8:32
Lehmuskoski, Ville	toimitusjohtaja
Jurva, Toni	yksikön johtaja
Kuukankorpi, Arttu	yksikön johtaja
Lumijärvi, Petri	yksikön johtaja
Lähdetie, Artturi	yksikön johtaja
Nousiainen, Antti	yksikön johtaja
Rajakallio, Karoliina	yksikön johtaja
Hämäläinen, Jukka	pöytäkirjanpitäjä
Norrena, Elina	viestintä- ja henkilöstönkehittämis- päällikkö
Päivärinta, Ari	asiantuntija
	saapui 8:17, paikalla: 68 §, poistui 8:45

Puheenjohtaja

Laura Rissanen   67-73 §

Esittelijät

Ville Lehmuskoski   toimitusjohtaja

29.04.2021

Artturi Lähdetie	67-68 § yksikön johtaja
Petri Lumijärvi	69 § yksikön johtaja 70-73 §

Pöytäkirjanpitäjä

Jukka Hämäläinen	hallintopäällikkö 67-73 §
------------------	------------------------------

29.04.2021

---

§	Asia	
67	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
68	Asia/2	HKL:n talouden osavuosikatsaus 1.1. - 31.3.2021
69	Asia/3	HKL:n lausunto ponnesta Länsi-Helsingin raitiotien rakentamisen aikaisten haittojen viestinnästä yrittäjille
70	Asia/4	Helsingin kaupungin tietotilinpäätös 2020
71	Asia/5	Sigma Solutions Oy:n hankintaohjelmavaatimus HKL:n omaisuudenhallinnan ja kunnossapidon toiminnanohjausjärjestelmän hankinnasta
72	Asia/6	Ilmoitusasiat ja johtokunnan esille ottamat asiat
73	Asia/7	Liikenneliikelaitoksella tehtyjen päätösten seuraaminen

§ 67

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Johtokunta totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla johtokunta valitsi pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Ijäksen sekä varatarkastajaksi jäsen Luoman.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.04.2021

Asia/2

§ 68

HKL:n talouden osavuositarkastus 1.1. - 31.3.2021

HEL 2021-004627 T 02 02 01

Päätös

Johtokunta merkitsi tiedoksi HKL:n osavuositarkastuksen 1.1. – 31.3.2021.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmoskoski

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi
Ville Lehmoskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmoskoski(a)hel.fi

Liitteet

1 HKL_osavuositarkastus_1-3.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukiello, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Raportointikauden merkittävimmät tapahtumat

Koronaviruspandemia

Maailmanlaajuinen koronaviruspandemia on kevästä 2020 alkaen vaikuttanut merkittävästi myös HKL:n toimintaan. Matkustajamäärät supistuivat normaalitilanteeseen verrattuna enimmillään yli 70 % ja vielä tammi-maaliskuussa 2021 matkustajamäärät olivat 50-60 % normaalia alhaisemmat. HKL on sopeuttanut toimintaansa HSL:n päätösten mukaisesti metro- ja raitioliikenteen tarjonnan supistuksiin. HKL on myös toteuttanut lukuisia oman henkilöstön ja matkustajien terveyttä varmistavia toimenpiteitä. Koronaan liittyvää toimintaa on johdettu kahdesti viikossa pidettävissä etäkokouksissa. Matkustajamäärien väheneminen aiheuttaa merkittävää epävarmuutta myös joukkoliikenteen pitemmän aikavälin kehitysnäkymiin.

HKL:n tavoiteohjelman kehittämissuunnitelmat

Helsingin kaupunkistrategia 2017-2021 hyväksyttiin 27.9.2017 kaupunginvaltuustossa. Joukkoliikenteen pitkän aikajänteen kehittämissuunnitelmien kannalta olennaisia ovat mm. tavoitteet kestävä liikunnan edistämiseksi sekä linjaukset Vihdintien ja Tuusulanväylän pikaraitiotien ja Viikin-Malmin pikaraitiotien suunnittelusta. HKL:n valintoja suuntaa myös Helsingin kaupungin tavoite edistyksellisyydestä digitalisaation hyödyntämisessä.

Helsingin kaupunkistrategian lisäksi HKL:n tavoiteohjelma vuosille 2016-2024 luo perustaa HKL:n toiminnan kehittämiselle. Tavoiteohjelmassa määritellään HKL:n strategiset tavoitteet ja näitä toteuttavat toimenpitekokonaisuudet eli kehitysohjelmat. Voimakkaimmin toimintaa ohjaavina kehitysohjelmina ovat viime vuosina olleet henkilöstöohjelma, turvallisuuden kehitysohjelma, operatiivisen tehokkuuden kehitysohjelma sekä omaisuudenhallinnan kehitysohjelma. Vuoden 2021 alussa on käynnistetty tavoiteohjelman päivitys, joka on tarkoitus tuoda päätöksentekoon loppuvuodesta 2021.

Raitioliikenteen liikennöintisopimus

HKL:n johtokunta jätti kokouksessaan 13.9.2018 HSL:lle tarjoutumisen Raide-Jokerin (pikaraitiolinja 550) ja kantakaupungin raitioliikenteen liikennöinnistä. Tarjoutumisessa HKL esitti raitioliikenteen operoinnin hintaa nykytasosta edelleen alennettavan, mikä perustuu HKL:n vahvaan työhön kustannustehokkuuden kehittämisessä. Raitioliikenne on HKL:n pitkäjänteisen tuottavuuskehitystyön johdosta jo nykyisin 15 % 1990-luvun puolivälin kustannustasoa edullisempaa, kun esimerkiksi vertailukohtana bussiliikenteen kustannustaso on samassa ajassa kilpailutuksen myötä alentunut noin 10 %. HSL:n hallitus päätti toukokuussa 2020 käynnistää neuvottelut HKL:n kanssa Raide-Jokerin liikennöinnin käynnistämiseksi ja kantakaupungin raitioliikenteen sopimuksen jatkamisesta. Neuvottelut ovat edenneet sujuvasti ja yhteisenä tavoitteena nähdään näiden raitioliikenteen liikennöintisopimusten allekirjoittaminen HSL:n kanssa noin vuoden 2021 lopulla.

HKL:n hallintomalliselvitys

Kansliapäällikön asettama HKL:n hallintomuotoselvitystyö päättyi vuonna 2019 esittämään HKL:n yhtiöittämistä yhtenä kokonaisuutena. Kokonaisvaltaisena infra, kalustosta ja liikenteestä vastaavana yhtiönä HKL voi tuottaa yhteiskunnalle mahdollisimman suuren arvon mm. eri toimintojen välisiä synergioita hyödyntäen. Yhtiömuodossa HKL pystyisi myös palvelemaan kaupunkiraideliikenteen seudullistumisen tarpeita paremmin. Kaupunkiraideliikenneyhtiön valmistelu on alkuvuonna 2021 edennyt kaupunginkanslian, HKL:n ja Vantaan kaupungin yhteistyössä

mm. henkilöstöasioita, investointiprosessia, kaupungin ja HKL:n välisiä vuokrasopimuksia, yhtiöittämisen veroneutraalia toteutustapaa sekä taloudellisia mallinnuksia koskien. Helsinki ja Vantaa näkevät tavoiteltavana, että myös Espoo tulisi mukaan yhtiöön lähivuosina ja valmisteluja tehdään niin, että tämä olisi mahdollisimman vaivatonta. Päätöksen yhtiön perustamisesta tekevät Helsingin ja Vantaan kaupunginvaltuustot. Yhtiö voisi aloittaa toimintansa aikaisintaan vuoden 2022 alussa.

Länsimetro

HKL on yhteistyössä Länsimetro Oy:n kanssa kehittänyt toimintamalleja länsimetron infran hallinnan hoitamiseksi niin yhteiskunnan kuin infran omistajan kannalta mahdollisimman hyvin palvelevasti. HKL hoitaa länsimetron infrastruktuurin kunnossapitoa ja huoltoa Länsimetro Oy:n kanssa vuonna 2020 päivitetyn yhteistyösopimuksen perusteella. Lähtökohtana yhteistyössä on, että kantametron ja länsimetron infra muodostavat yhden pääkaupunkiseudun metrojärjestelmäkokonaisuuden, jota kunnossapidetään ja huolletaan yhtenä kokonaisuutena. HKL ja Länsimetro Oy seuraavat sopimuksen toteutumista yhteisesti sovitun mittariston avulla. Mittaristo osoitti HKL:n onnistuneen tehtävissään vuoden 2020 aikana hyvin. HKL ja Länsimetro Oy valmistelevat yhteistyösopimuksen laajentamista huomioiden nykyinen metroluonnos sekä LM2-vaiheen käyttöönotto vuoden 2022 aikana. Sopimus allekirjoitettaneen vuoden 2021 loppuun mennessä.

Raide-Jokeri

Raide-Jokerin infrahankkeen toteutus eteni alkuvuoden aikana suotuisasti. Koronapandemialla ei ole ollut merkittäviä vaikutuksia Raide-Jokerin infran rakennustöiden aikatauluun ja rakentaminen oli talvikaudella käynnissä lähes koko 25 km pitkän linjan pituudella. Ensimmäiset katuosuudet luovutettiin tilaajille jo vuoden 2020 lopulla. Merkittävin riski projektille oli Patterimäen metsässä raitiotietunnelia varten tarvittavista puiden kaadoista tehty valitus. Korkein hallinto-oikeus hylkäsi valituslupahakemuksen 19.2.2021 ja siten tunneli Patterimäessä voidaan toteuttaa alkuperäisen suunnitelman mukaisesti. Patterimäen valitusten aiheuttama viive saadaan kurottua kiinni, mutta viivästys on aiheuttanut hankkeelle lisäkustannuksia. Kokonaisuudessaan hankkeen kustannusarvio on tiukka, mutta siinä on mahdollista pysyä.

Raide-Jokerin varikon rakentaminen Roihupellossa on edennyt harjankorkeuteensa ja se valmistuu kesään 2022 mennessä. Raitiovarikon paikalta puretun vanhan bussivarikon alta löytyi loppuvuodesta aiemmin arvioitua enemmän pilaantunutta maata.

Raide-Jokerin vaunukalustoprojektin ensimmäinen tyyppivaunu toimitettiin Koskelan varikolle 12.4.2021. Toimitus Helsinkiin viivästyi koro-

29.04.2021

Asia/2

napandemian aiheuttamien komponenttisaatavuusongelmien vuoksi, mutta ensimmäisen vaunun viivästys ei kalustovalmistaja Škoda Trans-tech Oy:n mukaan vaikuta kokonaistoimituksen aikatauluun.

Muut hankkeet ja päätökset

Kruunusillat-hanke on jaettu kahteen osaprojektiin - siltaurakka ja allianssiosuus. Hanketta vetää kaupunkiympäristön toimiala (KYMP) ja HKL on mukana merkittäväällä osuudella. Siltaurakan tarjouspyynnöt julkaistiin vuoden 2021 alussa ja tarjoukset saapuvat kevään aikana. Raitiotien allianssin kehitysvaiheen osa 2 (KAS2) valmistui maaliskuussa 2021. Hanketta on hankaloittanut koronapandemian vuoksi rajoitettu big room –työskentely. Hankkeen kohonneen kustannusarvion vuoksi kehitysvaihetta jatketaan kustannustehokkaamman ratkaisun löytämiseksi. Siltaurakan tarjous ja allianssin tavoitehinta pyritään vahvistamaan alkuvuoden aikana, jotta mahdollinen hankesuunnitelman korottaminen kaupunginvaltuustossa ehditään käsitellä ennen syksyllä 2021 aikataulutettua siltaurakan käynnistämistä.

HKL ja Škoda Transtech Oy sopivat helmikuussa 23 uuden ForCity Smart Artic X54 -pikaraitiotievaunun tilaamisesta. Vaunut ovat identtisiä Raide-Jokerille tulevien vaunujen kanssa. Tilaus toteutettiin vuonna 2011 tehdyn Artic-vaunuhankintasopimuksen mukaisena toimitusoptioina. Vaunuja tullaan liikennöimään Kruunusilltoja käyttävillä Yliskylän ja Haakoninlahden raitiolinjoilla.

Kalasadamasta Pasilaan -raitiotiehankkeen allianssin kehitysvaihe eteni talven aika siten, että ensimmäisten liittyvien hankkeiden toteutus (Pasilan raiteistomuutokset ja Nihdin esirakentaminen) on mahdollista käynnistää kesällä 2021. Tätäkin hanketta on hidastanut koronapandemian vuoksi rajoitettu big room -työskentely. Raitiotien perushankkeen kehitysvaihe valmistuu vuoden lopulla ja raitiotien rakentaminen alkaa vuoden 2022 alussa.

Ruskeasuon raitiovaunu- ja bussivarikon urakkakilpailutus valmistui vuoden 2021 alussa ja varikon toteuttajaksi valittiin Skanska. KVR-muotoisen urakan kehitysvaihe kestää vuoden 2021 syksyyn, mutta jo kesällä käynnistetään hankkeen valmistelevia töitä. HKL laati vuokrasopimuksen Postin kanssa bussivarikon väistötilojen vuokraamiseksi urakka-ajaksi.

Laajasalon raitiovarikon osalta käytiin tammikuussa 2021 markkinavuoropuhelua hankkeen toteutustavoista. Varikon toteuttamisen mahdollis- tavasta asemakaavasta tehtiin valituksia, joiden takia kaavan vahvistuminen ja toteutukseen siirtyminen on hankkeessa aikataulutettu tapahtuvan vuoden 2023 alussa.

Koskelan varikon kehittäminen on edennyt talven aikana HKL:n saatua valmiiksi oman raitiotievarikon suunnitteluratkaisun. Varikon kehittäminen on jatkunut alkuvuodesta neuvotteluilla muiden hankkeeseen osallistuvien tahojen, mm. KYMP:n, liikuntapalveluiden ja Staran kanssa. Varikon toteutuksen valmistelussa eteneminen edellyttää linjauksia hankkeeseen osallistuvien tahojen osalta. HKL hakee ratkaisua etene- miseen vuoden 2021 aikana.

HKL on solminut myyntisopimuksen 40 Variotram-raitiovaunun myymisestä 27.1.2021. Vuosina 1998–2003 valmistetut vaunut ovat olleet varastoituna Koskelan varikolla ja Haminassa sen jälkeen, kun ne poistui- vat liikenteestä asteittain vuoden 2018 loppuun mennessä. Solmittu kauppa on jatkoa 30.11.2017 allekirjoitetulle sovintosopimukselle, jonka mukaisesti Bombardier Transportation ja HKL pyrkivät yhteistyössä edistämään vaunujen jälleenmyyntiä. Vaunuihin on Saksassa suunniteltu mahdollisuus muuttaa niiden telien raideleveys 1435 mm:iin, mikä mahdollistaa niiden käyttämisen nykyistä useamman eri kaupungin rai- tiotieverkolla. Variotramit siirretään syksyyn mennessä Saksaan, missä niille tehdään seuraavan liikennöitsijän tarvitsemat muutostyöt.

M100-metrojunien peruskorjaukset ovat jatkuneet suunnitelman mukai- sesti ja ensimmäisiä peruskorjattuja metrojunia on jo palautunut mat- kustajaliikenteeseen. M100-junilla on tarkoitus liikennöidä 2030-luvulle saakka.

Metron kapasiteetin kasvattamiseen (METKA-hanke) tähtäävä HKL:n yhdessä Länsimetro Oy:n, Espoon kaupungin ja HSL:n kanssa laatima yleissuunnitelma hyväksyttiin vuoden 2021 alussa. Hanke jatkuu vuon- na 2021 hankesuunnitelman laatimisella. Hankesuunnitelman laatimi- sessä avustamiseen on kilpailutettu vuoden alusta asiantuntijakonsultit. METKA-hankkeen yhteydessä toteutetaan myös länsimetron kakkos- vaiheen asetinlaite sekä lukuisia parannuksia metron nykyisiin turvalai- te- ja kulunvalvontajärjestelmiin.

Helsingin käräjäoikeus antoi keväällä 2020 välipäätöksen metron au- tomatisointia koskevien sopimusten purkua koskevassa asiassa. Pää- töksen mukaan HKL:llä oli oikeus purkaa sopimukset Siemensin kans- sa metrovarikon laajennusosan automatisointisopimusta lukuun otta- matta. Käräjäoikeuden näkemyksen mukaan automatisointiprojektin viivästykset johtuivat Siemensin vastuulla olevista syistä. Päätös osal- taan vahvisti, että sopimusten purku vuonna 2015 tehtiin oikean ar- vioon pohjautuen. Käräjäoikeuskäsittely jatkuu keväällä 2021 taloudel- lisiä korvauksia koskevalla oikeudenkäynnillä, josta käräjäoikeuden päätöstä odotetaan vuoden loppuun mennessä.

HKL:n organisaation kehittämistä jatkettiin alkuvuonna mm. kiinteistöpalveluita ja varikkohankkeita koskien. Myös digitalisaation vahvempaan hyödyntämiseen etsitään keinoja. HKL on lisäksi yhteistyössä KYMP:n ja sveitsiläisen Ostschweizer Fachhochschule yliopiston kanssa käynnistämässä syksyllä kansainvälisen tason pikaraitiotiekoulutusta tulevaisuuden osaajatarpeisiin vastaamiseksi.

Suoritteet

HKL:n tuottamassa raitio-, metro- ja lauttaliikenteessä tehtiin yhteensä 19,4 milj. matkaa tammi-maaliskuussa 2021. Raitioliikenteessä matkoja tehtiin 48 % ja metroliikenteessä 42 % edellisvuotta vähemmän. Koronaepidemia vaikutus matkustajamääriin alkoi maaliskuussa 2020.

Paikkakilometrit, jotka kuvaavat matkojen tarjontaa, laskivat raitioliikenteessä 2 % ja nousivat metroliikenteessä 4 % edellisvuodesta. Metroliikenteessä maaliskuun paikkakilometrejä toteutui enemmän kuin vuoden 2020 maaliskuussa.

Koko vuoden ennuste on, että raitioliikenteessä linjakilometrejä toteutuu noin 2 % budjetissa suunniteltua vähemmän. Metroliikenteessä linjakilometriennuste on budjetin tasolla.

Talousarvion sitovat tavoitteet

HKL:llä on kolme sitovaa tavoitetta (asiakastyytyväisyys, luotettavuus, talous) ja näillä yhteensä viisi erillistä mittaria. Sitovista tavoitteista taloudellinen tulos on toteutumassa, mutta asiakastyytyväisyys- ja luotettavuustavoitteiden ennustetaan jäävän tavoitteesta. Mittareista kolme on toteumassa tavoitetta paremmin ja kaksi mittaria on jäämässä tavoitetasosta.

Metroliikenteen liikennöinnin luotettavuustavoitetta ei olla saavuttamassa. Kalustohaasteiden vuoksi tammikuun luotettavuus jäi niin merkittävästi alle tavoitteen, että koko vuoden luotettavuuden osalta tavoitteeseen pääseminen ei ole todennäköistä. Luotettavuusennusteessa oletetaan, että poikkeustilanteessa ajetaan harvennettua liikennettä. Tähän pystytään vastaamaan, jos käytettävä kuljettaja- ja kalustoresurssit eivät merkittävästi huonone esim. epidemian pahentumisen vuoksi.

Asiakastyytyväisyydestä ei ole käytettävissä tutkimustietoa kuluvalta vuodelta. HSL on keskeyttänyt kevään tutkimuksen koronan vuoksi. Jos HSL ei pääse jatkamaan tutkimusta, ei tutkimustuloksia saada kevätkaudelta ollenkaan, sillä ennen keskeytystä saavutettu otos ei ole riittävän suuri. Edellisellä tutkimuskaudella (vuonna 2020) saavutettiin huomattavaa nousua asiakastyytyväisyyttä mittaavassa liikennöitsijäarvosanassa metroliikenteessä, mutta raitioliikenteessä tavoite jäi niukas-

29.04.2021

ti saavuttamatta. Kuluvana vuonna asiakastytyväisyyden ennustetaan pysyvän edellisen vuoden tasolla, joka tarkoittaa, että raitioliikenteen osalta tavoitteeseen ei ennusteen mukaan päästä. Riskinä on tunnistettu kuitenkin runsaslumisen talven perinteisesti näkyvän raitioliikenteessä alhaisempana siisteysarvosanana.

Henkilöstö

HKL:n henkilöstömäärä oli 1 259 henkilöä 31.3.2021 (31.3.2020: 1 277). Vuoden 2020 lopussa henkilöstömäärä oli 1 260. Keskimäärin tammi-maaliskuussa henkilöitä oli 1 262, kun vastaavalla kaudella vuonna 2020 henkilöitä oli keskimäärin 1 273.

Käyttötalous

Koko vuoden liikevaihtoennuste on 223,1 milj. euroa eli 0,4 milj. euroa budjettia vähemmän.

Liiketoiminnan muut tuotot ovat ennusteessa 18,3 milj. euroa eli 0,6 milj. euroa budjetoitua vähemmän. HKL:n saamat mainostulot ovat jäämässä budjetoidusta koronan takia.

Menoissa palveluostoja arvioidaan toteutuvan 38,7 milj. euroa eli 1,6 milj. euroa budjetoitua vähemmän. Koneiden huoltoja ja korjauksia sekä asiantuntijapalveluostoja ja siivousmenoja ennustetaan toteutuvan budjetoitua vähemmän.

Muiden menojen osalta ennuste on tällä hetkellä lähellä budjetissa arvioituja lukuja.

HKL:n tilikauden tulosenuste ennen varauksia on 3,6 (TB21: 3,5) milj. euroa.

Investoinnit

HKL:n investointiennuste on 236 milj. euroa eli tulosbudjetin tasolla.

Suurimmat investoinnit ovat Raide-Jokerin investointeja: infra 85 milj. euroa, varikko 27 milj. euroa ja vaunut 24 milj. euroa. Muita suuria investointeja ovat Kruunusiltojen infra 20 milj. euroa, uusien metrovaunujen hankinta 12 milj. euroa ja M100-metrovaunujen peruskorjaus 9 milj. euroa.

Esittelijä

toimitusjohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Ari Päivärinta, taloussuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 78433
ari.paivarinta(a)hel.fi

29.04.2021

Asia/2

Ville Lehmuskoski, toimitusjohtaja, puhelin: 310 35091
ville.lehmuskoski(a)hel.fi

Liitteet

1 HKL_osavuositarkastus_1-3.2021

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 69

**HKL:n lausunto ponnesta Länsi-Helsingin raitiotien rakentamisen
aikaisten haittojen viestinnästä yrittäjille**

HEL 2021-000781 T 00 00 03

Lausunto

Johtokunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Liikenneliikelaitoksella (HKL) arvioidaan jo ennen uusien raitiotiehankkeiden, kuten Länsi-Helsingin raitiotien aloittamista, miten pystytään tehokkaimmin takaamaan muutostöiden aikainen ajankohtainen ja monikanavainen informaation tarjoaminen. Yhteistyötä kaupunkiympäristön toimialan (KYMP) kanssa tehdään tiiviisti läpi rakentamisen, ja hankkeen valmistelusta tähän asti vastannut KYMP on tehnyt selvityksiä, joiden avulla voidaan kehittää vuorovaikutuskeinoja juuri Länsi-Helsingin raitiotiehankkeeseen sopiviksi.

Aiemmat pikaraitiotieprojektit, kuten Raide-Jokeri, Kruunusillat ja Kalasatamasta Pasilaan -hanke ovat tarjonneet huomattavan määrän oppeja ja kokemusta siitä, miten vuorovaikutuksella ja tiedottamisella rakentamisen aikaansaamaa haittaa rakennuskohteen yrittäjille, liikkeille ja myös asukkaille voidaan minimoida.

Projektin haittavaikutusten minimoiminen aloitetaan jo suunnitteluvaiheessa ja se jatkuu läpi rakentamisen. Sidosryhmät käydään läpi ja määritellään esimerkiksi sen mukaan, kuinka herkkiä kohteita ne ovat (esim. koulut, päiväkodit, yritykset) ja millaista tiedotusta ne vaativat rakentamisen edetessä. Aiemmista projekteista on opittu paljon, mm. mitä kanavia kannattaa suosia missäkin vaiheessa, ja kuinka niiden käyttötarkoitus on kannattavinta määritellä. Oleellista onnistuneessa sidosryhmä- ja asukasviestinnässä on sen toteuttaminen yhtenäisesti ja aktiivisesti koko hankkeen ajan. Sidosryhmien palautteen vilpittömän huomiointi edistää yhteistyötä alueen toimijoiden kanssa ja helpottaa rakentamista sekä vähentää parhaassa tapauksessa myös toimijoille aiheutuvaa haittaa.

HKL:ssä on vastikään aloitettu hankeyhteistyön kehittäminen, ja sitä kautta pyritään jakamaan ja konseptoimaan hyviä käytäntöjä. Näin kaikki parhaat opit aiemmilta hankkeilta saadaan tuotua jatkossa valmiina raameina uusille hankkeille, ja esimerkiksi viestinnän kehittymisprosessia pystytään seuraamaan helpommin. Länsi-Helsingin raitiotiehankkeen alkaessa pohjatyötä on tehty, ja toimivan viestinnän ja sidosryhmille mahdollisimman häiriöttömän työskentelyn varmistamiseen on olemassa hyvin sekä tietoa että työkaluja.

29.04.2021

Asia/3

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Juha Saarikoski, projektijohtaja, puhelin: 310 35288
juha.saarikoski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Ponsi

Kaupunginvaltuusto hyväksyessään 20.1.2021, 10 §, Länsi-Helsingin raitioteiden yleissuunnitelman liitti päätökseen Laura Kolben esittämä nä seuraavan ponnen:

"Hyväksyessään Länsi-Helsingin raitioteiden yleissuunnitelman kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuudet tehdä muutostyöt niin, että ajankohtaista, monikanavaista informaatiota olisi koko ajan saatavilla työn etenemisestä, jotta rakentamisen aikaansaama haitta olisi mahdollisimman pientä rakennuskohteen yrittäjille ja (kivijalka-)liikkeille ja kaupolle."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt HKL:n johtokuntaa antamaan ponnesta lausunnon kaupunginhallitukselle 28.5.2021 mennessä.

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Juha Saarikoski, projektijohtaja, puhelin: 310 35288
juha.saarikoski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.04.2021

Asia/4

§ 70 Helsingin kaupungin tietotilinpäätös 2020

HEL 2021-004013 T 00 01 01

Päätös

Johtokunta merkitsi tiedoksi asiasta saamansa informaation.

Esittelijä

yksikön johtaja
Petri Lumijärvi

Lisätiedot

Sofia Johansson, lakimies, puhelin: 310 73875
sofia.johansson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Rekisterinpitäjinä kaupunki ja liikenneliikelaitos ovat velvollisia osoittamaan, että niiden toiminnassa noudatetaan tietosuojalainsäädäntöä. Tietotilinpäätöksellä osoitetaan, miten tietosuoja ja tietoturva ovat toteutuneet Helsingin kaupungin toiminnassa aikavälillä 1.1.2020 – 31.12.2020. Tietotilinpäätös toimii lisäksi tietosuojatyön kehittämisen välineenä.

Kaupunginhallitus hyväksyi kaupungin tietotilinpäätöksen 29.3.2021. Se julkaistaan myös kaupungin ulkoisilla nettisivuilla: <https://www.hel.fi/helsinki/fi/kaupunki-ja-hallinto/tietoa-helsingista/tietosuoja/>.

[Linkki kaupungin tietotilinpäätökseen](#)

Tietotilinpäätökseen sisältyy salassa pidettävä liite, jota ei kaupungin linjausten mukaisesti käsitellä etäkokouksessa.

Asian tarkempi esittely kokouksessa.

Esittelijä

yksikön johtaja
Petri Lumijärvi

Lisätiedot

Postiosoite
PL 55250
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Hämeentie 86
Helsinki 00550

Puhelin
3101071
Faksi

Y-tunnus

Tilinro

Alv.nro

29.04.2021

Asia/4

Sofia Johansson, lakimies, puhelin: 310 73875
sofia.johansson(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.04.2021

Asia/5

§ 71

Sigma Solutions Oy:n hankintaoikaisuvaatimus HKL:n omaisuudenhallinnan ja kunnossapidon toiminnanohjausjärjestelmän hankinnasta

HEL 2020-006667 T 02 08 01 00

Päätös

Johtokunta hylkäsi esityksessä mainituilla perusteilla Sigma Solutions Oy:n (jäljempänä Sigma) hankintaoikaisuvaatimuksen koskien johtokunnan päätöstä 25.3.2021 (52 §) liikenneliikelaitoksen (jäljempänä HKL tai Hankintayksikkö) omaisuudenhallinnan ja kunnossapidon toiminnanohjausjärjestelmän hankinnasta.

Esittelijä

yksikön johtaja
Petri Lumijärvi

Lisätiedot

Jukka Hämäläinen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 20911
jukka.hamalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankintapäätös
- 2 Oikaisuvaatimus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisu päätös

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hankinta	Esitysteksti Liite 1 Liite 2
Kirjanpito	Esitysteksti Liite 1 Liite 2
Sopimussihteeri	Esitysteksti Liite 1 Liite 2
Yksikön johtaja	Esitysteksti Liite 1 Liite 2
Projektipäällikkö	Esitysteksti Liite 1

29.04.2021

Asia/5

IT-päällikkö	Liite 2 Esitysteksti Liite 1
Tarjoajat	Liite 2 Esitysteksti Muutoksenhakukielto, hankintaoikaisu- päätös Liite 1 Liite 2

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Oikaistavaksi vaadittu päätös

Johtokunta oikeutti 25.3.2021 (52 §) HKL:n tekemään puitesopimuksen, toimitussopimuksen ja tuki- ja ylläpitopalvelusopimuksen HKL:n omaisuudenhallinnan ja kunnossapidon toiminnanohjausjärjestelmän hankinnasta tarjousten vertailun perusteella kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen antaneen Capgemini Finland Oy:n kanssa hankinta-asiakirjoista tarkemmin ilmenevin ehdoin. Hankinta perustui HKL:n tarjouskilpailuun 66H19.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemisen edellytykset

Vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista annetun lain (1398/2016, jäljempänä erityisalojen hankintalaki) 123 §:n mukaan lain soveltamisalaan kuuluviin hankintoihin sovelletaan vastaavasti, mitä hankintaoikaisusta julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) 132–135 §:ssä säädetään.

Hankintalain 133 §:n mukaan hankintayksikkö voi ottaa hankintaoikaisuun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta. Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Erityisalojen hankintalain 114 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön on tehtävä ehdokkaiden ja tarjoajien asemaan vaikuttavista ratkaisuista sekä tarjousmenettelyn ratkaisusta kirjallinen päätös, joka on perusteltava.

Erityisalojen hankintalain 118 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön tekemä päätös perusteluineen sekä valitusosoitus ja oikaisuohje on annettava tiedoksi kirjallisesti niille, joita asia koskee.

Sigma on tehnyt hankintaoikaisuvaatimuksen koskien HKL:n johtokunnan 25.3.2021 tekemää päätöstä HKL:n omaisuudenhallinnan ja kunnossapidon toiminnanohjausjärjestelmän hankinnasta. Hankintapäätös on annettu Sigmalle tiedoksi sähköisesti 30.3.2021. Siten valitusaika on päättynyt 13.4.2021.

Sigman hankintaoikaisuvaatimus on saapunut HKL:lle 9.4.2021, joten hankintaoikaisuvaatimus on tehty hankintalain mukaisessa määräajassa. Valituksenalainen päätös (liite 1) ja hankintaoikaisuvaatimus (liite 2) ovat esityslistan liitteinä.

Sigman hankintaoikaisuvaatimus

Sigma toteaa hankintaoikaisuvaatimuksessaan havainneensa HKL:n kilpailutuksessa 66H19 puutteita, joita se on pyytänyt oikaistavaksi seuraavilta osin.

Hintavertailu

Sigma toteaa hankintaoikaisuvaatimuksessaan, että tarjouspyynnössä annettu tuki-, ylläpito- ja pienkehityssopimuksen hinnan määräytymisen määritelmä ei ole tarpeeksi tarkka, jotta sen pohjalta voisi arvioida luotettavasti tarvittavien tukiresurssien ja työtuntien määrää. Edelleen Sigma toteaa, ettei myöskään häiriöiden, palvelupyyntöjen tai muutospyyntöjen eri luokittelujen käsittelytarpeita tai kiireellisyyssasteita ole huomioitu hintaa kysyttäessä.

Sigma vaatii, että toiminnanohjausjärjestelmän tuki-, ylläpito- ja pienkehityssopimuksen hinta pitää jättää hintavertailun ulkopuolelle, tai tehdä se yhteismitalliseksi, kuten 1000h tukea ja mobiilipalvelun käyttöpalvelu.

Laatuarviointi, ratkaisukuvaus

Sigma toteaa hankintaoikaisuvaatimuksessaan, ettei se ole samaa mieltä hankintayksikön tekemästä laatuvertailuarvioinnista, joka tehtiin ratkaisukuvaus osalta. Sigma vaatii hankintayksikköä selvittämään pisteytyksen perusteet ja korjaamaan pisteytyksen, jos virhe on tapahtunut. Sigma toteaa, että sen tarjouksessa on ollut mukana listaus tarjottavista lisensseistä, ja että tarjotussa ratkaisussa on esitetty myös mahdollisuus yhtäaikaisten lisenssien käyttöön, mikä mahdollistaisi kustannustehokkaan lisenssien hyödyntämisen sopimuksen keston ai-

29.04.2021

Asia/5

kana. Sigma toteaa myös, että se on selvittänyt kuormantasaajaa koskevaa asiaa ratkaisukuvauksessaan.

Laatuarviointi, käyttötapausten kuvaukset

Sigma toteaa hankintaoikaisuvaatimuksessaan, että tarjottu ratkaisu on Sigman mielestä sopivin erityisesti modulaarisen rakenteen ja toiminnallisuuden perusteella. Sigma vaatii hankintayksikköä selventämään annettua pisteytystä ja korjaamaan sitä, jos virhe on tapahtunut. Sigma toteaa saaneensa melko vähän pisteitä siitä huolimatta, että sen Maximo-ratkaisussa on liiketoimintakohtaisia toimintoja raideliikenteelle ja laitteiden konfiguraation hallintaan.

Laatuarviointi, haastattelu

Sigma toteaa hankintaoikaisuvaatimuksessaan, että haastateltujen asiantuntijoiden näkemys haastattelun onnistumisesta on poikennut hankintayksikön asiantuntijoiden näkemyksestä. Sigma vaatii hankintayksikköä tarkentamaan, miten Sigma on pärjännyt haastattelussa miläkin arvioitavalla osa-alueella ja mitkä asiat ovat vaikuttaneet alentavasti annettuihin laukupisteisiin.

Hankintaoikaisuvaatimuksen arviointi

Sovellettavat oikeusohjeet

Erityisalojen hankintalain 3 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.

Erityisalojen hankintalain 71 §:n mukaan tarjouspyyntö, neuvottelukutsu ja niiden liitteet on laadittava niin selviksi, että niiden perusteella voidaan antaa keskenään vertailukelpoisia tarjouksia. Jos tarjouspyyntö ja hankintailmoitus eroavat sisällöltään, noudatetaan hankintailmoitusta.

Erityisalojen hankintalain 72 §:ssä säädetään siitä, mitä tarjouspyynnössä, hankintailmoituksessa, ehdokkaille osoitetussa kutsussa tai niiden liitteissä on oltava. Pykälän mukaan tarjouspyynnössä on oltava muun muassa hankinnan kohteen määrittely tai hankekuvaus sekä hankinnan kohteeseen liittyvät muut laatuvaatimukset, keskeiset sopimusehdot, sekä muut tiedot, joilla on olennaista merkitystä hankintamenettelyssä ja tarjousten tekemisessä.

Erityisalojen hankintalain 91 §:n 4 momentin mukaan hankintayksikön on ilmoitettava käyttämänsä kokonaistaloudellisen edullisuuden peruste tai hinta-laatusuhteen mukaiset vertailuperusteet hankintailmoituk-

sessä, tarjouspyynnössä tai neuvottelukutsussa. Hankintayksikön on yksilöitävä vertailuperusteiden suhteellinen painotus hankintailmoituksessa, neuvottelukutsussa tai tarjouspyynnössä.

Erityisalojen hankintalain 91 §:n 5 momentin mukaan vertailuperusteiden on liityttävä hankinnan kohteeseen 92 §:n mukaisesti, ne eivät saa antaa hankintayksikölle rajoittamatonta valinnanvapautta, ja niiden on oltava syrjimättömiä ja varmistettava todellisen kilpailun mahdollisuus.

Hintavertailu

Tarjouskilpailun ratkaisuperusteena on ollut kokonaistaloudellinen edullisuus niin, että hinnan painoarvo on ollut 50 % ja laadun 50 %. Laatu huomioitiin tarjouspyynnön vähimmäisvaatimuksissa ja pisteytettävissä vertailuperusteissa.

Tarjouspyynnön liitteenä on ollut Tuki-, ylläpito- ja pienkehityssopimus, joka on sisältänyt palvelukuvauksen. Hankintayksikkö on kuvannut palvelukuvauksessa vaadittavan palvelun sisällön. Vaadittavaa työmäärää ei ole kuvattu palvelukuvauksessa, koska työmäärä on tarjoajasta ja tarjotusta järjestelmästä riippuvainen asia.

Hankintayksikkö toteaa lisäksi, että palvelujen hinnoittelumalli on käyty läpi neuvottelumenettelyn aikana.

Hankintayksikkö katsoo, että palvelukuvaus ja puheena olevia palveluja koskeva hinnoittelumalli on ollut selkeä ja se on ollut omiaan tuottamaan yhteismitallisia ja keskenään vertailukelpoisia tarjouksia. Tarjousten vertailussa käytetyt pisteytysperusteet on kuvattu tarjouspyynnössä. Tarjouspyynnössä ilmoitettuja vertailuperusteita tai vertailussa käytettäviä pisteytysperusteita ei voida muuttaa jälkikäteen, vaan hankintayksikön tulee käyttää tarjouspyynnön mukaisia perusteita tarjouksen valinnassa.

Laatuarviointi, ratkaisukuvaus

Sigma on saanut ratkaisukuvauksesta 13 laatupistettä, kun enimmäispisteet ovat olleet kyseisestä kohdasta 15. Erinomaisen arvion pisteytysväli on ollut tarjouspyynnön mukaisesti 11-15 pistettä. Täyden 15 pisteen arvio olisi vaatinut täydellistä suoritusta ilman yhtään poikkeamaa. Ratkaisukuvaus on arvioitu erinomaiseksi seuraavin perustein:

”Asetetut arviointiosa-alueet täytyvät erinomaisesti. Toteuttavien toiminnallisuuksien graafinen esittäminen on selkeää ja hyvin ymmärrettävää käyttäjälle. Toiminnallisuuksien havainnollinen kuvaustapa sekä yksityiskohtaiset selostukset siitä, mihin tarjotun ratkaisun moduuliin mikäkin toiminnallisuus perustuu, mitä tilaaja ei ollut osannut vaatia, luo

uskoa ratkaisun realistisuuteen. Tarjoaja on perehtynyt huolellisesti tilaajan toimialaan, tarpeisiin ja hankinta-asiakirjoihin. Ratkaisuesityksessään tarjoaja on tehnyt joitain olettamia esim. että tilaajalla olisi käytössä kuormantasaaja. Jää kuitenkin epäselväksi, onko sillä toiminnallisia tai kustannuksellisia seurauksia. Jää osittain epäselväksi, mitä lisenssejä tarjottavaan ratkaisuun täsmällisesti sisältyy.”

Hankintayksikkö toteaa, ettei tarjouspyynnössä ole mainittu, että hankintayksiköllä olisi kuormantasaaja käytettävissään. Tarjouksessaan Sigma on ilmaissut kuormantasaajan tarpeen suosittelemalla sen käyttöä, muttei ole kertonut, sisältyykö se tarjottavaan hintaan, millä hinnalla sellainen olisi hankittavissa tai vaikuttaako se lisensointiin. Sigman ilmoittama lisenssiluettelo on ollut täsmällinen, mutta sen yhteys Sigman esittämään lisenssimalliin (ratkaisukuvauksen kohta 4) on jäänyt hankintayksikön näkemyksen mukaan epäselväksi.

Hankintayksikkö toteaa, että se on arvioinut Sigman ratkaisukuvauksen tarjouspyynnössä ilmoitetuilla perusteilla ja on siten menetellyt hankintoja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti.

Laatuarviointi, käyttötapausten kuvaukset

Sigma on saanut käyttötapausten kuvauksesta 11 laatupistettä, kun enimmäispisteet ovat olleet kyseisestä kohdasta 15. Erinomaisen arvioon pisteytysväli on ollut tarjouspyynnön mukaisesti 11-15 pistettä. Täyden 15 pisteen arvio olisi vaatinut täydellistä suoritusta ilman yhtään poikkeamaa. Käyttötapausten kuvaus on arvioitu erinomaiseksi seuraavin perustein:

”Asetetut arviointiosa-alueet täyttyvät erinomaisesti ja esitetyt kuvaukset tuovat esitettyjen arviointikohtien lisäksi lisäarvoa esimerkiksi liikenneilmoituksen tuottamalla automaattisella vikatiketillä ja työtilauksista generoituvilla varastovarauksilla. Kuvaukset olivat selkeitä, joskin niissä osittain esiintyi sekä englannin-, hollannin- että suomenkielistä ammattisanastoa. On ilmeistä, että tilaajan tarpeet on ymmärretty ja katettu. Työvaihteet ovat pääosin itseohjautuvia, mutta muutamissa vaiheissa tehtävien jako moniin osiin häiritsee. Kuvaukset kattavat tilaajan vaatiman toiminnallisuuden muutamia vähäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta liittyen työtehtävien suunnitteluun.”

Käyttötapausten arviointiin osallistui 16 hankintayksikön asiantuntijaa, jotka kaikki tekivät oman arvionsa ja muistiinpanonsa käyttötapausten kuvauksista tarjouspyynnössä esitettyjen arviointiperusteiden mukaisesti. Asiantuntijat olivat hankintayksikön eri toimintayksiköistä ja edustivat laajaa osaamista. Ennen lopullista arviointia koko arviointiryhmä kävi yhteisesti läpi jokaisen asiantuntijan tekemän arvion ja niistä muodostettiin yhteinen näkemys.

Hankintayksikkö toteaa, että hankintapäätöksen liitteenä olleen laatuvarvioinnin perustelun mukaisesti Sigman pisteiden vähentämiseen on vaikuttanut muutamien vaiheiden tehtävien jakaminen moniin osiin, mikä hankintayksikön näkemyksen mukaan vaikuttaa käytettävyyteen ja kertoo järjestelmän monimutkaisuudesta. Kuvauksessa on ollut sekaisin suomen-, englannin- ja hollanninkielistä sanastoa. Kuvauksen ymmärrettävyys on tarjouspyynnön mukaan ollut yksi tarjousten vertailukriteereistä. Hankintayksikön näkemyksen mukaan kolmen eri kielen sekoitus haittasi kuvauksen ymmärrettävyyttä.

Hankintayksikkö toteaa, että se on arvioinut Sigman käyttötapausten kuvauksen tarjouspyynnössä ilmoitetuilla perusteilla ja on siten menettänyt hankintoja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti.

Laatuvarviointi, haastattelu

Sigma on saanut haastattelusta 8 laatupistettä, kun enimmäispisteet ovat olleet kyseisestä kohdasta 10. Erinomaisen arvion pisteytysväli on ollut tarjouspyynnön mukaisesti 8-10 pistettä. Täyden 10 pisteen arvio olisi vaatinut täydellistä suoritusta ilman yhtään poikkeamaa. Haastattelu on arvioitu erinomaiseksi seuraavien perustein:

”Asetetut arviointiosa-alueet täyttyvät keskimäärin erinomaisesti. HKL:n tarve oli ymmärretty yleistasolla, mutta yksityiskohtien käsittely oli osittain puutteellista. Tarjotun ratkaisun etujen ja haittojen käsittely oli jonkin verran epävarmaa. Vuorovaikutus oli täsmällistä ja eri näkökulmia huomioivaa, mutta ajatusketjun seuraaminen oli vaikeaa. Ajoittain haastateltavat käyttivät vaikeaselkoista toimialasanastoa.”

Haastatteluun osallistui hankintayksiköstä kolme haastattelijaa. Hankintayksikön arvio perustui haastattelijoiden yhteiseen näkemykseen haastattelun kulusta. Haastattelun arvioinnissa voitiin ottaa huomioon vain ne asiat, jotka haastateltavat toivat haastattelussa esille. Hankintayksikkö toteaa, että täysiä laatupisteitä ei annettu, koska yksityiskohtien käsittely oli osittain puutteellista. Tarjotun ratkaisun etujen ja haittojen pohtiminen ja esille tuominen oli epävarmaa ja osittain kommunikatio oli vaikeaa johtuen ammattisanastosta.

Hankintayksikkö toteaa, että Sigman haastattelu on arvioitu erinomaiseksi pienin edellä mainituin puuttein. Hankintayksikkö toteaa, että se on arvioinut Sigman haastattelun tarjouspyynnössä ilmoitetuilla perusteilla ja on siten menettänyt hankintoja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti.

29.04.2021

Asia/5

Johtopäätökset

Tarjouspyyntö ja muut hankinta-asiakirjat on laadittu niin selviksi, että niiden perusteella on voitu antaa keskenään vertailukelpoisia tarjouksia. Hankintayksikkö on myös suorittanut tarjousten vertailun hankintasäännösten sekä tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun vaatimusten mukaisesti. Hankintayksikkö on siten menetellyt asiassa julkisia hankintoja koskevien oikeusohjeiden mukaisesti. Sigman hankinta-oikaisuvaatimus tulee edellä mainituilla perusteilla hylätä.

Esittelijä

yksikön johtaja
Petri Lumijärvi

Lisätiedot

Jukka Hämäläinen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 20911
jukka.hamalainen(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Hankintapäätös
- 2 Oikaisuvaatimus

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, hankinta-oikaisupäätös

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hankinta	Esitysteksti Liite 1 Liite 2
Kirjanpito	Esitysteksti Liite 1 Liite 2
Sopimussihteeri	Esitysteksti Liite 1 Liite 2
Yksikön johtaja	Esitysteksti Liite 1 Liite 2
Projektipäällikkö	Esitysteksti Liite 1 Liite 2
IT-päällikkö	Esitysteksti Liite 1 Liite 2
Tarjoajat	Esitysteksti

29.04.2021

Asia/5

Muutoksenhakukielto, hankinta-
päätös
Liite 1
Liite 2

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 25.03.2021 § 52

HEL 2020-006667 T 02 08 01 00

Päätös

Johtokunta valitsi omaisuudenhallinnan ja kunnossapidon toiminnanohjausjärjestelmän toimittajaksi Capgemini Finland Oy:n ja oikeutti liikenneliikelaitoksen (HKL) tekemään toimittajan kanssa toiminnanohjausjärjestelmästä puitesopimuksen, toimitussopimuksen ja tuki- ja ylläpito-palvelusopimuksen.

Johtokunta oikeutti HKL:n tilaamaan seuraavat tarjouspyynnön mukaiset optiot osana toiminnanohjausjärjestelmätoimitusta:

- raitioradan päivittäishuolto ja sen ylläpito, ja
- raitinfran kunnossapidon karttatoiminnot ja sen ylläpito.

Johtokunta oikeutti HKL:n tekemään toiminnanohjausjärjestelmän hankintaan liittyvän toimitussopimuksen mukaisia tilauksia yhteensä enintään 2.506.561,00 eurolla (alv 0 %) sisältäen järjestelmän kokonaistoimituksen, em. optiot, sen vaatimat lisenssit ja mahdolliset projektin aikaiset lisä- ja muutostyöt.

Johtokunta oikeutti HKL:n tekemään toiminnanohjausjärjestelmän tuki- ja ylläpito-palvelusopimuksen mukaisia tilauksia yhteensä enintään 1.183.940,00 eurolla (alv 0 %) sisältäen vuosittaiset lisenssimaksut, käyttöönoton jälkeisen koulutustuen ja pienkehityspalvelun ja järjestelmän ylläpidon enintään kuudelle vuodelle.

Esittelijä

vs. yksikön johtaja
Ari Päivärinta

Lisätiedot

Aimo Lepistö, projektipäällikkö, puhelin: 310 25932
aimo.lepisto(a)hel.fi
Eeva Lindroos, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 34879
eeva.lindroos(a)hel.fi

Kaupunkiympäristön toimiala Liikenneliikelaitos Toimitusjohtaja 15.05.2020 § 78

HEL 2020-006667 T 02 08 01 00

Päätös

Toimitusjohtaja päätti valita omaisuudenhallinnan ja kunnossapidon toiminnanohjausjärjestelmän kilpailutuksen neuvotteluvaiheeseen seuraavat osallistumishakemuksen lähettäneet ehdokkaat:

- Capgemini Finland Oy
- CGI Suomi Oy
- Digia Finland Oy
- Ernst and Young Oy
- Neomore Consulting Oy
- Sigma Solutions Oy

Päätöksen perustelut

Neuvottelumenettelyn tausta ja tarkoitus

Tarjouskilpailun järjestäjänä toimii Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos (HKL). Hankinnan kohteena on omaisuudenhallinnan ja kunnossapidon toiminnanohjausjärjestelmä ja siihen liittyvä ylläpito.

Tarjouskilpailusta ilmoittaminen

Hankintamenettelynä on erityisalojen hankintalain (Laki vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1398/2016) mukainen neuvottelumenettely.

Neuvottelumenettelyä koskeva ilmoitus julkaistiin Euroopan unionin virallisen lehden täydennysosan verkkoversiossa (TED) 16.4.2020 sekä julkisten hankintojen ilmoituskanavassa (HILMA) 16.4.2020.

Osallistumishakemusten käsittely

Osallistumishakemusten jättämisen määräaika oli 8.5.2020 klo 12.00. Määräaikaan mennessä saapui seitsemän (7) osallistumishakemusta seuraavilta yrityksiltä:

- ABB Power Grids Finland Oy
- Capgemini Oy
- CGI Suomi Oy
- Digia Finland Oy
- Ernst and Young Oy
- Neomore Consulting Oy

29.04.2021

Asia/5

– Sigma Solutions Oy

Kaikki Osallistumishakemuksen lähettäneet ehdokkaat täyttivät Osallistumispyynnön mukaiset soveltuvuusvaatimukset.

Osallistumispyynnössä ilmoitetun mukaisesti neuvotteluvaiheeseen valitaan enintään kuusi (6) ehdokasta, jotka täyttävät Osallistumispyynnössä ilmoitetut soveltuvuusvaatimukset ja jotka ovat sijoittuneet osallistumispyynnössä ilmoitetun ehdokkaiden järjestykseen laittamisen perusteella sijanumeroille 1 – 6.

Osallistumispyynnössä ja sen liitteissä todetaan, että jos ehdokkaita ilmoitetaan mukaan neuvottelumenettelyyn enemmän kuin voidaan ottaa mukaan tarjouskilpailuun, käytetään referenssejä vertailuperusteena ehdokkaita karsiessa siten, että ilmoitetuista referensseistä annetaan pisteitä ennakkoon ilmoitetun mukaisesti.

Referenssien pisteyttämisen jälkeen ehdokkaat on laitettu seuraavaan järjestykseen:

1. CGI Suomi Oy
2. Ernst and Young Oy
3. Neomore Consulting Oy
4. Digia Finland Oy ja Sigma Solutions Oy (samoilla pisteillä)
6. Capgemini Oy
7. ABB Power Grids Finland Oy

Osallistumispyynnössä ilmoitetun mukaisesti neuvotteluvaiheeseen otetaan mukaan sijoille 1 – 6 sijoittuneet ehdokkaat.

Referenssien vertailu on päätöksen liitteenä.

Lisätiedot

Aimo Lepistö, ict-projektipäällikkö, puhelin: 310 25932

aimo.lepisto(a)hel.fi

Eeva Lindroos, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 34879

eeva.lindroos(a)hel.fi

29.04.2021

Asia/6

§ 72

Ilmoitusasiat ja johtokunnan esille ottamat asiat

Päätös

Johtokunta merkitsi asiat tiedoksi.

Esittelijä

yksikön johtaja
Petri Lumijärvi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto (Kvsto)

Kvsto 17.3.2021

Ei HKL:ää koskevia asioita.

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Kvsto 31.3.2021 § 66 asia/4

Muutos kaupunginvaltuuston kokousaikoihin
2021 HEL 2020-006980 T 00 00 02

Kvsto 31.3.2021 § 72 asia/10

Luottamushenkilöiden taloudellisten etuuksien muuttaminen
HEL 2021-002358 T 00 00 02

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Kaupunginhallitus (Khs)

Khs 22.3.2021 § 203 asia/13

Helsingin kaupungin vuoden 2020 tilinpäätöksen hyväksyminen
HEL 2021-003003 T 02 02 01

Khs 22.3.2021 § 208 asia/18

29.04.2021

Asia/6

Tytäryhteisökohtaisten omistajastrategioiden hyväksyminen alueelliset ja infra -yhteisöryhmään kuuluville tytäryhteisöille
HEL 2021-001703 T 00 01 05

Khs 22.3.2021 § 210 asia/20

Tytäryhteisökohtaisten omistajastrategioiden hyväksyminen toimitilat -yhteisöryhmään kuuluville tytäryhteisöille
HEL 2021-000028 T 00 01 05

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Khs 29.3.2021 § 224 asia/7

Helsingin kaupungin vuoden 2020 tilinpäätöksen hyväksyminen
HEL 2021-003003 T 02 02 01

Khs 29.3.2021 § 230 asia/13

Henkilöstöraportti 2020
HEL 2021-003303 T 01 00 02 01

Khs 29.3.2021 § 231 asia/14

Helsingin kaupungin tietotilinpäätös
HEL 2020-001232 T 00 01 01

Khs 29.3.2021 § 243 asia/26

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 12

===

liikenneliikelaitos 25.3.2021

===

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Konsernijaosto (Koja)

Koja 22.3.2021 § 3 asia/3

Helsingin kaupungin yrityshaastattelututkimuksen tulokset ja johtopäätökset
HEL 2021-001090 T 14 00 00

[Linkki pöytäkirjaan](#)

29.04.2021

Asia/6

Esittelijä

yksikön johtaja
Petri Lumijärvi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.04.2021

Asia/7

§ 73

Liikenneliikelaitoksella tehtyjen päätösten seuraaminen

Päätös

Johtokunta merkitsi tiedoksi johtokunnan puheenjohtajan ilmoitukset viikoilta 12-15/2021, ettei ota/esittele otettavaksi johtokunnan käsiteltäväksi seuraavia toimitusjohtajan ja yksiköiden johtajien tekemiä päätöksiä:

2021	§
Toimitusjohtaja	34 - 44
Henkilöstö ja liiketoiminnan tuki, yksikön johtaja	8
Talous ja toiminnanohjaus, yksikön johtaja	
Suuret kaupunkiraidehankkeet, yksikön johtaja	
Omaisuuksienhallinta, yksikön johtaja	15 - 23
Kunnossapito, yksikön johtaja	8 - 13
Liikennöinti, yksikön johtaja	

[Linkki päätöksiin](#)

Esittelijä

yksikön johtaja
Petri Lumijärvi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

yksikön johtaja
Petri Lumijärvi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

29.04.2021

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 67, 68, 69, 70, 72 ja 73 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 71 §.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 134 § 1 mom, 163 §.

29.04.2021

Liikenneliikelaitoksen johtokunta

Laura Rissanen
puheenjohtaja

Jukka Hämäläinen
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Petri Ijäs

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 07.05.2021.